

at vi ere nødt til at gjøre denne lunefulde Dame saadanne Præsenter som det Forslag, der nu foreligger, og det, der strax efter vil komme til Behandling. Dersom vi ikke vare gaaede saa vidt, som vi ere, i Beskatning af Artikler af denne Natur, kunde vi enten fuldstændig have sparet saadanne Forslag — dette gjælder om det følgende paa Dagsordenen opførte Forslag — eller i alt Fald kunde vi have haft lettere ved Forslagene, end vi have ved nærværende Veilighed. Smidlerid staa vi nu overfor den Nødvendighed at maatte beskaffe disse indenlandske Frembringelser, efter som der er saa høi Told paa de udenlandske Indførselsartikler af samme Art. Der var i Udvalget ifjor nogen Tvivl om, hvorvidt man ikke paa en eller anden Maade burde gaa ad den Vej, som den ærede sidste Taler antydede, og jeg kan for mit Bedkommende sige, at jeg var i Tvivl om, hvorvidt man ikke burde indrømme en midlertidig Lettelse i Afgiften, saaledes at man først efterhaanden lod Afgiften stige fra et mindre til det fulde Beløb; men hvad der er passeret, siden vi ifjor vare samlede, har overbevist mig om, at den Betænkelse, jeg den Gang nærede, og som har fundet et saa stærkt Udtryk i den ærede sidste Talers Foredrag, var ugrundet. Man kunde nære den Slags Betænkelse, dersom det tegnede til, at en saadan Industri vilde hjælpe sig frem lempelig, smaat og ved enkelte private Mandes Bestræbelser; man kunde tvivle om, hvorvidt disse vilde være i Stand til strax at tilvejebringe hele det store Apparat, hele den store Samvirkning, den som den ærede sidste Taler meget rigtig bemærkede, nødvendig maa finde Sted imellem de Industridrivende og Landboerne for denne Produktions Bedkommende, men vi have nu set, at der her tillands har dannet sig to store Selskaber — det ene endog overordentlig stort — for at drive denne Industri, og hvad det største Selskab, „De danske Sukkerfabriker“, angaar, har det netop ved et meget kunstferdigt, og jeg vil tilføie, et meget prisværdigt Arrangement søgt at interessere Landboerne i Foretagendet aldeles paa samme Maade, som det interesserer Børspekulanterne deri. Overfor de Beregninger, som den ærede sidste Taler ansøgte, vil jeg, uden at gaa i Enkeltheder, tillade mig at minde om, at den Mand, der staa i Spidsen for det nævnte Selskab, og hvis Beregninger vistnok have vist sig at staa til i højere Grad end andre lignende Entreprenørers, der i Reglen ikke nogensinde tidligere have vist sig at staa til, er, idet han fremdrager netop de samme Momenter, som den ærede Taler her fremdrog, kommer til det Resultat, at Landboerne, som drive Roesukkeravl, naar der ikke gives den allermindste Begunstigelse eller Beskyttelse, ville kunne have et Nettoudbytte p. Tønde Land af det Areal, der anvendes til denne Avl, af 106 Rd. I denne Beregning er der netop gaaet ud fra en Pris af 40 Sk., og de øvrige Momenter, som den ærede

Taler nævnte, stemme ligeledes med, hvad jeg for nogle Maanedes siden læste i den paagjældende Beretning. Naar imidlertid et saadant Udbytte kan ventes, kan der dog neppe være nogen Tvivl om, at Landboerne i de Egne, der ere stiftede til denne Avl, og hvor Fabriker blive anlagte, hvor der altsaa sker en mere umiddelbar Opmuntring til Sukkerroevl, ville beslitte sig paa at faae saadanne ganske ekstraordinære Indtægter af en Del af deres Bønder. Jeg mener derfor, at der ikke er nogenjomhelst Anledning til ikke at sætte Afgiften lig med, hvad Tolden paa Sukker til enhver Tid er ansat til i Toldloven. Et andet Spørgsmaal er det, hvorvidt de Beregninger, som ere opstillede af Regjeringen, ere rigtige. Dette Punkt har jeg allerede tidligere berørt, og jeg skal derfor ikke her udtale mig om Enkelthederne derved, saameget mindre som den ærede Finanzminister har opfordret mig til at forelægge ham mine Resultater udenfor Salen, efter som saadanne indvilligede Beregninger ikke godt ville kunne følges eller med nogen Frukt ville kunne indblandes i Diskussionen.

Scaventus: Jeg kan ikke være enig med det ærede Medlem fra Helsingør (Hage), som fornylig havde Ordet, der mente, at det vilde være nødvendigt og rigtigt at indføre i alt Fald en foreløbig, en synkende Beskyttelse for den Fabrikation af Runkelroesukker, som nu synes at skulle fremstaa her i Landet. Det forekommer mig, at hans Argumentation for en saadan Beskyttelse paa lidt nær kunde anvendes paa en hvilkenjomhelst anden ny Fabrikation, der blev indført her i Landet. Jeg har hidtil hørt omtale som en Grund for midlertidig Beskyttelse, at Sukkerodrykningen vilde være af en saadan overordentlig stor Betydning for det danske Agerbrug, at der paa Grund deraf kunde være nogen Anledning til at give denne Beskyttelse for Fabrikerne og Fabrikantene for at faae dem tilstede, og der igjennem den danske Landmand vænnet til Røedrykning; men saa vidt jeg forstod det ærede Medlem, mente han just, at vi her i Landet egentlig ikke havde de naturlige gode, i alt Fald ikke de naturlige bedste Betingelser for Sukkerodrykningen, og at vi just derfor kunde trænge til en foreløbig Beskyttelse for Fabrikerne. Det er just en Grund, som for mig vilde være fuldt bestemmende til ikke at gaa ind paa nogen Beskyttelse. Viser det sig ikke at være en naturlig Industri for vort Land, som kan bære sig selv, uden at Staten træder beskyttende til, lad os saa være fri for at faae den indført med Magt. Hele den Ulykke, som saa kunde ske, var, at de Selskaber, som nu have paataget sig at danne saadanne Fabriker, maaske ikke kunde staa sig i Længden ubeskyttede; men det kan ogsaa for Samfundet i det Hele være aldeles ligegyldigt, om end det for dem kan være sørgeligt nok. Naar jeg derfor ikke kan blive overbevist om —